

ΠΕΤΑΕΙ Ο ΓΑΙΔΑΡΟΣ; ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ (Ιανουάριος 2008)

Συγγραφέας: ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ

Αν και χωρίς θεαματικά αποτελέσματα σε μια πρώτη ανάγνωση, οι συνομιλίες στο Μπαλί της Ινδονησίας για την κλιματική αλλαγή έδειξαν πως ο διεθνής διάλογος, η πίεση της κοινής γνώμης και η στράτευση της επιστήμης αποτελούν τη μόνη δυνατή απάντηση απέναντι σε ένα μειοψηφικό μεν αλλά πανίσχυρο λόμπι πετρελαϊκών και άλλων συμφερόντων. Η διστακτική υποχώρηση των ΗΠΑ από την άκαμπτη θέση της προηγούμενης περιόδου και η αναγνώριση της ανάγκης να περικοπούν οι εκπομπές ρύπων είναι σίγουρα θετικές εξελίξεις. Αν μη τι άλλο, προετοιμάζει το έδαφος για τη νέα προεδρία, που ας ελπίσουμε πως δεν θα έχει τις ίδιες υποχρεώσεις προς τους πιστωτές της.

Έτσι κι αλλιώς όμως, το μέτωπο των σκληρών αδυνατίζει, με την πολιτική αλλαγή στην Αυστραλία και τον Kevin Rudd να δηλώνει αποφασισμένος να υπογράψει το Πρωτόκολλο του Κιότο και να συνταχθεί με την ευρωπαϊκή συμμαχία: ο στόχος για μείωση κατά 60% των εκπομπών μέχρι το 2050 αποτελεί τολμηρή κίνηση που εκτός των άλλων υπογραμμίζει την ουσιαστική διαφοροποίηση των Εργατικών έναντι των Συντηρητικών αντιπάλων τους. Βέβαια, μεγάλος άγνωστος παραμένει η Κίνα που, αν και υπολείπεται κατά πολύ των ανεπτυγμένων χωρών στην κατά κεφαλήν ρύπανση, κοντεύει λόγω πληθυσμού να ξεπεράσει ακόμη και τις ΗΠΑ στα επί του συνόλου ποσοστά των αερίων του θερμοκηπίου. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι μαζί με την Ινδία, τη Βραζιλία και τη Νότια Κορέα αποτελούν τον επόμενο διπλωματικό στόχο του Λευκού Οίκου, που δεν δέχεται να αναλάβει ποσοτικές δεσμεύσεις αν δεν πράξουν το ίδιο οι «αναδυόμενοι γίγαντες».

Όσο για τις αναπτυσσόμενες χώρες, αυτές έθεσαν ακόμη μία φορά το ζήτημα της χρηματοδότησης των «τεχνολογιών της μετάβασης», κάτι το οποίο μπορεί όμως και να λειτουργεί ως πρόσχημα, μια και κανείς δεν είναι σε θέση να απαντήσει πώς τα ευρώ και τα δολάρια από το εμπόριο εκπομπών, μπορεί πράγματι να μετατραπούν -υπό

συνθήκες υπανάπτυξης- σε καθαρές και καινοτόμες παραγωγικές επενδύσεις.

Στις παραμέτρους του ως άνω σκηνικού έρχονται να προστεθούν και ορισμένοι διαμορφωτές της κοινής γνώμης, οι οποίοι άλλοτε δια της απλούστευσης και της υπερβολής και άλλοτε δια της προβολής των κηρύκων του σκεπτικισμού συμβάλλουν στη γενικότερη σύγχυση. Στη δεύτερη βέβαια κατηγορία υπάρχουν και αρκετοί καλοπροαίρετοι, οι οποίοι υιοθετώντας τις παραδοξολογίες μιας μειοψηφίας «αιρετικών» δεν συμβάλλουν -όπως νομίζουν- στη διεύρυνση του διαλόγου, αλλά στη νομιμοποίηση των σεναρίων για την επαναφορά ολοκληρωτικών λύσεων όπως είναι η «καθαρή» πυρηνική ενέργεια. Στις αιτιάσεις τους, όμως, ξεχνούν πως (παρά τον πόλεμο των εντυπώσεων) για πρώτη ίσως φορά στην ιστορία υπάρχει τόση επιστράτευση γνώσης και πολιτικής για την αντιμετώπιση ενός παγκοσμιοποιημένου περιβαλλοντικού θέματος, όπως είναι η κλιματική αλλαγή, και πως αυτή η συγκυρία αναδεικνύει, εκτός των άλλων, ένα πρωτοφανές δυναμικό για μια διαφορετική ανάπτυξη.

Εκτός κι αν συμφωνήσουμε με την κυρία Παπαρήγα, η οποία ούτε λίγο ούτε πολύ κατέθεσε στην προ διμήνου συζήτηση για το περιβάλλον στη Βουλή πως «το ζήτημα του ενιαίου ενεργειακού σχεδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πράσινης οικονομίας ή της πράσινης ανάπτυξης είναι η νέα μορφή επέλασης του κεφαλαίου». Σε μια Ευρώπη της οποίας «η αστική τάξη και οι κυβερνήσεις τους σηκώνουν τη σημαία του περιβάλλοντος για να ενισχύσουν διαφορετικές ενεργειακές πηγές και τεχνολογίες, όπως είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για να καταγγείλουν και να καταδικάσουν τις εγχώριες πηγές ενέργειας. Δεν μπορεί να το κάνεις αυτό, πολύ περισσότερο που έχει αποδειχθεί ότι μπορούμε να έχουμε το λιγνίτη στον τομέα της ενέργειας και να προστατεύεται και το περιβάλλον. Διότι η μια μελέτη μπορεί να σου λέει ότι ο λιγνίτης είναι έτσι και η άλλη να σου λέει αλλιώς. Ποιος σε διαφυλάσσει από αυτές τις μελέτες; Επιστήμονες τις κάνουν, αλλά η μεγάλη πλειοψηφία των επιστημόνων- μιλάω και σε παγκόσμιο επίπεδο- είναι ενταγμένη στα ερευνητικά κέντρα των μονοπωλιακών ομίλων». Άραγε, θα προσθέσει η κυρία γενική γραμματεύς, «γιατί τους έπιασε όλη η μανία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και για το περιβάλλον; Έχουν προβλήματα. Πρέπει να μοιράσουν τις αγορές...».

Με άλλα λόγια, επειδή ο Μπους, ο Πούτιν και ο Τσάβες μονοπωλούν τις αγορές, η αντίδραση των υπολοίπων (βλέπε Ευρωπαϊκή Ένωση) για την ανάπτυξη νέων

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysis.org.gr>

ανανεώσιμων και καθαρότερων πηγών δεν είναι ειλικρινής. Έτσι κι αλλιώς, το ίδιο πολυεθνικό κεφάλαιο βρίσκεται από πίσω. Συμπέρασμα: ας αφήσουμε ανενόχλητα τα φουγάρα της ΔΕΗ. Τα περί εκπομπών κ.τ.λ. είναι ακόμη μία εφεύρεση των κατευθυνόμενων οικολογικών κύκλων. Άλλωστε, αν υπάρχει θέληση, ακόμη κι ο γάιδαρος πετάει.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» στις 11 Ιανουαρίου 2008, σ. 6.